

Nationalförsamlingen beslutar:

Experiment för att stärka politikens roll

Eva Björklund

Den 2 augusti beslöt Nationalförsamling att anta principerna i förslaget till riktlinjer för den ekonomiska och sociala politiken. De beslöt också att dela in Havannalänet (söder om Havanna stad) i två nya län, Artemisa och Mayabque, och att i dessa två nya län pröva den arbetsfördelning mellan folkmaktens länsfullmäktige och länsförvaltningen, respektive kommundito, som föreslås i riktlinjerna. Det innebär ett undantag – i experimentsyfte – från grundlagens paragraf 117 som hade ändrats 1992.

1992 ändrades grundlagen med syfte att stärka demokratin. Dels infördes direktvalt till nationalförsamlingen. Tidigare hade ledamöterna valts av kommunfullmäktige.

Dels infördes kommundelsnämnder, för att förbättra kontakten mellan valda och väljare. Samtidigt ändrades § 117 så att uppgiften som vald ordförande och vice i läns- och kommunfullmäktigeförsamlingarna kombinerades med uppgiften som förvaltningschef och vice. Detta förhållande har sedan kritiserats för att ha försvagat kommunfullmäktiges styrande och granskande roll gentemot förvaltningen, i stället för att stärka den.

Ordföranden väljs av och bland de övriga ledamöterna som ska företräda invånarnas intressen och krav, uppdra åt förvaltningen att genomföra besluten, och granska att så sker. Ordförandens dubbla roller och lojaliteter – väljarna och de folkvalda respektive tjänstemännen - har visat sig lägga hämsko på fullmäktiges kontroll över förvaltningen i stället för tvärtom. Den dubbla arbetsbördan har också blivit tung och fjärrmat ordförande och vice från den kontakt med fullmäktige och väljare som är grundläggande för att demokratin ska fungera.

Nu har nationalförsamlingen beslutat att pröva en återgång och skilja uppgiften som ordförande i kommunfullmäktige från uppgiften som förvaltningschef.

